

تکنولوژی جدید ابزاری برای تهاجر

فناوری‌های جدید به قدری سریع و پی‌درپی به جامعه ارائه می‌شوند که مصرف‌کنندگان را جامی‌گذارند.

فناوری‌های جدید به قدری سریع و پی‌درپی به جامعه ارائه می‌شوند که مصرف‌کنندگان را جامی‌گذارند.

هنوز شما با یک محصول فناورانه خو نکرده‌اید که محصول دیگری با تفاوت‌های فراوان، روانه بازار می‌شود. این محصولات عمدتاً نیازهای کاذبی را نیز به همراه می‌آورند، اما تکلیف کاربران و مصرف‌کنندگان این فناوری‌ها چیست؟ چگونه می‌توان هم به‌روز بود و هم دچار تب مصرف کاذب نشد؟

زمانی که خرید لوازم تکنولوژیک به اصطلاح امروزی‌ها مد روز شد و همه افراد بسته به درآمد خود به این امر اقدام کردند، کمتر کسی تصور می‌کرد که خرید این لوازم بدون در نظر گرفتن نیاز و هزینه‌ای که باید صرف آن شود، انجام گیرد.

حدود 100 سال پیش رادیو جزو لوازم لوکس و تکنولوژی‌روز محسوب می‌شد. در آن زمان و حتی پس از ورود رادیو به کشورمان، کمتر کسی در خانه خود دارای رادیو بود و اغلب افراد یک خانواده بزرگ در خانه یکی از اعضا گردهم می‌آمدند و به رادیو گوش فرا می‌دادند یا در برخی از مناطق بلندگوهایی نصب می‌کردند تا از طریق فرستنده رادیو تهران که به‌تازگی افتتاح شده بود، اخبار به گوش مردم برسد؛ این وضعیت حتی تا زمان ورود نخستین سری تلویزیون‌ها به بازار ادامه داشت. اما با گذر زمان و سریع شدن پیشرفت و تحولات تکنولوژیک، عطش مردم به خرید و داشتن این وسایل نیز بیشتر شد.

امروزه برخی از افراد با استناد به همان فرهنگ چشم و هم‌چشمی که همچنان در میان برخی از خانواده‌ها رایج و جاری است، هر 6 ماه اقدام به خرید لوازم تکنولوژیک برای خود و خانه خود می‌کنند، این دسته از افراد حتی در بسیاری از مواقع به این فکر نمی‌کنند که آیا به این وسایل نیاز دارند و هزینه اضافی آن چقدر است.

به‌عنوان مثال طی سال‌های اخیر با ورود تلویزیون‌های سری جدید پلاسما، تحول عمده‌ای در زمینه تولید و ساخت انواع و اقسام تلویزیون‌های دارای صفحه تخت به‌ویژه در زمینه کیفیت تصویر و پخش به وقوع پیوست.

تلویزیون پلاسما نیامده، ال‌سی‌دی و انواع باکیفیت‌تر آن نیز روانه بازار شدند و هنوز استفاده از ال‌سی‌دی به‌طور کامل در جامعه رایج نشده که تلویزیون‌های ال‌ای‌دی به بازار آمدند و اکنون نیز تلویزیون‌های سه‌بعدی.

نکته مهم در این هفته است که اکنون داشتن آخرین مدل تلویزیون، آخرین مدل لپ‌تاپ و آخرین مدل دوربین‌های دیجیتال حرفه‌ای برای برخی از خانواده‌ها فخرفروشی محسوب می‌شود؛ در میان جوانان نیز این چشم و هم‌چشمی بیشتر دیده می‌شود و اغلب جوانانی وجود دارند که به بهانه نشان دادن تلفن همراه یا آی‌فون یا آی‌پد خود به دوستانشان، دست در جیب خود کرده و موبایل را در دست گرفته و ظاهراً به بازی با آن می‌پردازند.

با توجه به این مسائل می‌توان به این نتیجه رسید که اکنون بسیاری از ارزش‌های قدیمی از بین رفته و حتی الگوهای یزدان و فخرفروشی نیز تغییر کرده‌اند. اکنون عمده‌ترین الگوها برای فخر فروشی لوازم تکنولوژیک هستند. دیگر کمتر کسی می‌گوید که من دارای فلان خانه، فلان ماشین و فلان لباس هستم؛ اکنون چشم‌ها به سمت تلویزیون‌های جدید، تلفن‌های همراه و آخرین مدل‌های لپ‌تاپ چرخیده‌اند.

اکنون اگر فرزند شما گوشی موبایل نداشته باشد بی‌کلاس محسوب می‌شود و اگر لپ‌تاپ نداشته باشد نمی‌تواند به سادگی با افراد گروه هم سن و سال خود ارتباط برقرار کند؛ به عبارتی دیگر اکنون نیز آن دسته از افرادی که لوازم تکنولوژیک جزو لوازم کار آنها نیست و به آن نیاز روزمره ندارند، جزو بزرگ‌ترین استفاده‌کنندگان از این لوازم شده‌اند.

برخی از افراد آخرین مدل یک دستگاه تکنولوژیک را می‌خرند بی‌آنکه نحوه استفاده از آن را یاد گرفته باشند و حتی بخواهند یکبار از آن استفاده صحیح کنند.

به‌عنوان مثال فردی یک دوربین دیجیتال حرفه‌ای را بی‌آنکه یک بار منوی آن را مطالعه کند می‌خرد و صرفاً هر از گاهی آن را به

دوستان یا اقوام خود نشان می‌دهد تا آنان نیز بدانند که وی دارای یک دستگاه تکنولوژیک جدید است. البته این نوع فرهنگ رفتاری و کنشی در میان تمامی اقشار مردم رواج ندارد و تنها برخی از افراد هستند که اینگونه رفتار می‌کنند.

اما حتی اگر درصد کمی را نیز به افرادی اختصاص بدهیم که از لوازم تکنولوژیک صرفاً برای فخرفروشی به دیگران استفاده می‌کنند این خود فاجعه‌بار است، چرا که این دسته از افراد بی‌آنکه نیازهای اصلی خود را تشخیص دهند اقدام به خرید لوازم تکنولوژیک با هزینه بسیار بالا می‌کنند و سپس این لوازم را بی‌استفاده در گوشه‌ای از گنجینه خود رها کرده یا صرفاً هر از گاهی از آن استفاده می‌کنند.

اما چاره چیست؟ آیا نباید یکبار برای همیشه این درد را دوا کرد و تلاش کرد تا زمینه کم‌رنگ شدن فرهنگ نازل چشم و هم چشمی و تفاخر در همه ابعاد در جامعه ما فراهم شود.

چرا ما نتوانیم به‌سان مردم دیگر نقاط جهان در حد نیازمان و با توجه به بودجه‌ای که داریم از تکنولوژی روز استفاده کنیم؟ برای انجام چنین تغییری در نگرش افراد جامعه باید فرهنگسازی کرد و باید آگاهی‌های افراد نسبت به لوازم تکنولوژیک و نحوه و میزان استفاده از آنها را بالا برد.

اگر اقدامات و تبلیغات فرهنگی در این زمینه از سوی رسانه‌های جمعی انجام نگیرد آنگاه در آینده تبدیل به جامعه مصرف‌گرایی تکنولوژی و نه تولیدکننده تکنولوژی خواهیم شد.